

Η κυρία Γραμματικούλα

Α' - Β'
Δημοτικού

Άρθρα
Ουσιαστικά

Τεύχος Α'

Περιεχόμενα

Θεωρητικό υπόβαθρο.....	5
Άρθρα.....	11
Άρθρα ενικού αριθμού.....	11
Άρθρα πληθυντικού αριθμού.....	18
Άρθρα της – τις.....	23
Άρθρα των – τον.....	28
Η ώρα της Επανάληψης.....	32
Ζυγαριά των αριθμών.....	38
Παιχνίδι Άρθρων.....	39
Ουσιαστικά.....	41
Βιωματικά παιχνίδια.....	49
Πτώσεις.....	50
Η ώρα της Επανάληψης.....	56
Βιωματικά παιχνίδια.....	61
Αρσενικά σε -ος, -ης, -ας.....	68
Βιωματικά παιχνίδια.....	79
Αρσενικά σε -εας, -εις.....	84
Βιωματικά παιχνίδια.....	88
Αρσενικά σε -ιτης, -ητης, -υτης.....	91
Βιωματικά παιχνίδια.....	95
Θηλυκά ουσιαστικά.....	96
Βιωματικά παιχνίδια.....	102
Ουδέτερα ουσιαστικά.....	108
Διάκριση ουσιαστικών.....	118
Βιωματικά παιχνίδια.....	125
Μεταγνωστικό επίπεδο.....	130
Αριθμός/Μετατροπή αριθμών.....	140
Τεχνική της ομαδοποίησης.....	140
Βιωματικά Παιχνίδια.....	145
Η ώρα της Επανάληψης.....	150
Παράρτημα.....	230

Θεωρητικό υπόβαθρο

Τα ορθογραφικά λάθη στη γεύση τα διορθώνεις
με λίγο πετραδάκι άμπωτης και πολύ νερό της λουίζας.
«Εκ του πλησίον», Οδυσσέας Ελύτης

ΔΙΟΡΘΩΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ ΟΡΘΟΓΡΑΦΙΑΣ ΑΞΙΖΕΙ ΤΟΝ ΚΟΠΟ;

Ορθογραφία είναι η χρήση τυποποιημένων κανόνων για την καταγραφή των φθόγγων μίας γλώσσας. Η ικανότητα της γραφής απαιτεί απ' το άτομο να μπορεί να συσχετίσει ήχους με γράμματα, να κάνει ανάκληση των γραμματικών μορφημάτων, να μπορεί να διαλέξει ανάμεσα σε ένα σωστό γράφημα, όταν δεν υπάρχει σχέση μεταξύ του ήχου και του γράμματος, να ομαδοποιεί καταλήξεις ακολουθώντας τους βασικούς κανόνες της ορθογραφίας (Δημητρίου, 1994). Η κατάκτηση της ορθογραφίας αποτελεί μία σύνθετη νοητική λειτουργία, μία διαδικασία δυσκολότερη από εκείνη της ανάγνωσης

Δύο οδοί μάθησης

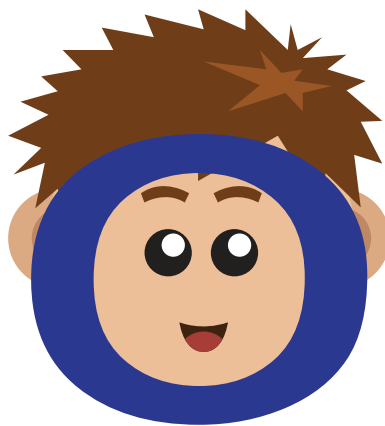
Δύο οδοί μάθησης

1. Γνώση της
αντιστοιχίας
των φωνημάτων
και των
γραφημάτων

2. Οπτικό Λεξικό

Η αποθήκευση
στη μνήμη
ολόκληρων
λέξεων

Παρουσίαση Φαινομένου
Υποδειγματική Διδασκαλία

ΑΡΣΕΝΙΚΑ:

Τα ονόματα που παίρνουν
μπροστά τη λεξούλα **ο**
λέγονται αρσενικά.
Π.χ. **ο** λύκος, **ο** μανάβης.

Επισήμανση: Κύκλωσε τα αρσενικά άρθρα (ο) με πράσινο, τα θηλυκά άρθρα (η) με κίτρινο και τα ουδέτερα άρθρα (το) με κόκκινο στις προτάσεις.

- Ο παντοπώλης έδωσε τα κάστανα στη γυναίκα.
- Η σεισμογενής περιοχή έχει πάντοτε περισσότερες πιθανότητες να χτυπηθεί από σεισμό.
- Το θρανίο μου είναι το πιο χαλασμένο της τάξης.
- Η αίθουσα της φυσικής πρέπει να αερίζεται πιο συχνά.
- Ο καθηγητής μάς είπε ότι την επόμενη εβδομάδα θα γράψουμε διαγώνισμα.
- Η ντροπή ήταν όλων μας και έπρεπε να τη μοιραστούμε.
- Το ασανσέρ έφτασε στον έκτο όροφο και σταμάτησε για να κατέβω.
- Το τηλέφωνό μου ακούστηκε να χτυπά και έτρεξα για να το σηκώσω.

Επίπεδο κειμένου

Επισήμανση: Κύκλωσε τα αρσενικά άρθρα (ο) με πράσινο, τα θηλυκά άρθρα (η) με κίτρινο και τα ουδέτερα άρθρα (το) με κόκκινο στο κείμενο.

Ο πατέρας αγόρασε νέο κινητό τηλέφωνο. Το έβγαλε από τη θήκη προσεχτικά, το έβαλε να φορτίζεται και ζήτησε από τη μητέρα μου να το προσέχει όσο θα έλειπε. Ο μεγάλος μου αδερφός πήγε να παίξει με αυτό. Η μητέρα μου δεν τον είδε και κατά λάθος του έπεσε. Ευτυχώς, ο πατέρας μου δεν παρατήρησε τη γρατζουνιά που απέκτησε το νέο του κινητό.

Κατηγοροποίηση

Επισήμανση: Βάλε τις λέξεις στον πίνακα, όπου ανήκουν.

(οικοδόμος, καλαμιώνας, παράθυρο, ακτή, θάλασσα, καρέκλα, παντόφλα, οδοντόβουρτσα, σταφύλι, παιχνίδι, πόρτα, στρατιώτης, μαρκαδόρος, πίνακας, εφημερίδα, καναρίνι)

Ο	Η	Το

Επισημάνση: Βρίσκεις και ενώνεις.

τις

μαμάς
ντουλάπες
γιαγιάς
γάτες
βρύσες
κούκλες
μύτης
αδελφής
γάτας
μαμάδες
κούκλας
γυναίκας
γιαγιάδες

της

Κάνω

Στο κειμενάκι που υπάρχει πιο κάτω έχουν ξεχαστεί κάποια άρθρα.
Μπορείς σαν **ντετέκτιβ**, να βρεις τι λείπει και να το συμπληρώσεις;

Το μάθημα τ...ς ιστορίας είναι καλύτερο από το μάθημα τ...ς γεωμετρίας. Φυσικά, σε αυτό το μάθημα, δεν έχεις να κάνεις τ...ς πράξεις τ...ς άλγεβρας, ούτε και τ...ς βαρετές προσθέσεις και τ...ς κουραστικές αφαιρέσεις. Η ιστορία είναι μάθημα τ...ς φαντασίας και τ...ς δημιουργικότητας.

Αναγνώριση

Επισημανση: Βρες και κύκλωσε τα ουσιαστικά που βρίσκονται στον καθενα χώρο.

Η δασκάλα ζήτησε από τα παιδιά να αντιγράψουν στο τετράδιό τους την άσκηση που είχε γράψει στον πίνακα. Ο Μίλτος καθυστέρησε πάρα πολύ να αντιγράψει την άσκηση, γιατί έξυσε το μολύβι του τρεις φορές, καθώς η μύτη έσπαγε συνεχώς από την πίεση.

Ομαδοποίηση

	Ενικός	Πληθυντικός
Ονομαστική	ο	οι
Γενική	του	των
Αιτιατική	τον	τους
Κλητική	-	-

	Ενικός	Πληθυντικός
Ονομαστική	η	οι
Γενική	της	των
Αιτιατική	την	τις
Κλητική	-	-

	Ενικός	Πληθυντικός
Ονομαστική	το	τα
Γενική	του	των
Αιτιατική	το	τα
Κλητική	-	-

Επισήμανση:

- Μετακινείς το πιόνι σου και ανακαλύπτεις τις πτώσεις.
- Μετατρέπεις τα ουσιαστικά στην πτώση που σου ζητείται κάθε φορά.

→ Αρχή Τέλος	Ονομαστική ενικού	Γενική πληθυντικού
Αιτιατική ενικού	Τίτλος Τετράδιο Μολύβι Καλάμι Αμπελώνας Απόφαση Πόλη Ζωγράφος Ελέφαντας Κρεοπώλης Μαλλί Πρόβατο Καρδιά Λουλούδι	Κλητική ενικού ή πληθυντικού
Ονομαστική πληθυντικού	Γενική ενικού	Αιτιατική πληθυντικού

Επισήμανση: Κοίταξε τα σκίτσα και πες από ποια χέρια περνάει το μήλο από την πρώτη έως την έκτη εικόνα. Χρησιμοποίησε τις λέξεις: κουρέας, ιππέας, συγγραφέας, ιερέας.

τ δάσ

τ δάσ

Αναγνώριση

Επισημάνση: Βρες τα ουδέτερα ουσιαστικά στην εικόνα.

Επίπεδο λέξης

Επισημάνση: Βρες τα ουδέτερα ουσιαστικά.

τα μπαλάκια	το κουρείο
οι πωλητές	τα γυαλιά
το φορείο	οι πολίτες
τα γραφεία	το σπυργίτι
ο διαβήτης	τα ποντίκια
τα πουλιά	ο διαλύτης